

Geacht college,

Het bureau van de Nationale ombudsman ontvangt met enige regelmaat klachten en signalen van burgers die problemen ondervinden wanneer zij zich willen inschrijven in de Basisregistratie Personen (BRP). Die problemen ontstaan dan vanwege het feit dat zij (nog) geen vaste woon- of verblijfplaats hebben. Het gaat bijvoorbeeld om mensen die in scheiding liggen of hun huis zijn uitgezet. Omdat het hen niet lukt om zich in te schrijven in de BRP, lopen zij ook het risico uitgesloten te worden van financiële en sociale voorzieningen.

Ik vind het belangrijk dat de overheid er is voor iedereen. Dit is dan ook de reden dat ik een onderzoek ben gestart naar dit onderwerp.

BRP

Zoals u weet is de BRP één van de belangrijkste registratiesystemen in Nederland. In de BRP worden de persoonsgegevens bijgehouden van iedereen die in Nederland woont. Ook van mensen die niet in Nederland wonen maar wel een relatie hebben met de Nederlandse overheid, worden in de BRP gegevens geregistreerd. De gegevens die in de BRP staan, worden door de overheid gebruikt om haar taken te kunnen uitvoeren. Voor de burger is registratie in de BRP daarmee de toegang tot een groot aantal voorzieningen die de overheid treft.

Verkenning

Om goed zicht te krijgen op welke burgers hierdoor problemen hebben of krijgen, hebben wij in 2015 een verkennend onderzoek naar dit onderwerp uitgevoerd. Hierbij zijn ook de klachten en signalen die wij hierover hebben ontvangen geïntervieweerd. De ombudsmannen van Amsterdam¹, Rotterdam en Groningen hebben de afgelopen jaren ook onderzoek gedaan naar BRP-problematiek, zoals het fenomeen spookbewoning en het onterecht uitschrijven. De Algemene Rekenkamer heeft in oktober 2014 het rapport '*Basisregistraties, vanuit het perspectief van de burger, fraudebestrijding en governance*' uitgebracht.

Resultaten

Uit onze verkenning is gebleken dat in de praktijk een inschrijving in de BRP voor bepaalde categorieën mensen problemen oplevert.

¹ De Amsterdamse ombudsman heeft in december via de ['omgekeerde uitvoeringsimpuls'](#) een aantal knelpunten met betrekking tot briefadressen in kaart gebracht.

Postadres

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag
Tel: (070) 356 35 63
Fax: (070) 360 75 72
bureau@nationaleombudsman.nl
www.nationaleombudsman.nl

Doorkiesnummer

Datum

25 februari 2016

Ons nummer

2016.02030

Uw brief

Uw kenmerk

Bijlagen

Behandelend medewerkers

Onderwerp

onderzoek naar registratie BRP

Ons nummer

2016.02030

2

Naast hierboven beschreven voorbeelden kan het ook gaan om jongeren die door hun ouders zijn uitgeschreven en geen vaste verblijfplaats hebben, mensen die 'wel ergens' verblijven maar zich daar niet mogen inschrijven, mensen die zijn teruggekeerd uit het buitenland, ex-gedetineerden en zogenoemde wereldreizigers. Een inschrijving op een 'briefadres' blijkt in de praktijk niet altijd mogelijk.

Een ander belangrijk gegeven is de kwaliteit van de BRP. Wij hebben de indruk dat er vanuit de overheid stevig op wordt aangedrongen de BRP gegevens zo correct mogelijk te houden. Hierdoor lijkt relatief veel aandacht te worden besteed aan mogelijke fraude en onjuiste inschrijvingen. Wij vragen ons af of en zo ja in welke mate dit voor gemeenten belemmerend werkt bij het zoeken naar een maatwerkoplossing.

Onderzoek uit eigen beweging

Naar aanleiding van de resultaten van de verkenning, zijn wij een onderzoek uit eigen beweging naar de inschrijving BRP gestart. Daarbij is het uitgangspunt dat de overheid er is voor iedereen. Dat betekent dat iedere burger over een BRP-adres moet kunnen beschikken zodat overheidsvoorzieningen bereikbaar zijn. Dit moet tegelijkertijd passen binnen het uitgangspunt dat de BRP actueel en accuraat blijft. De centrale onderzoeksvraag luidt dan ook:

'Wat mag een burger die niet over een vast woonadres beschikt in redelijkheid van de overheid verwachten als het gaat om inschrijvingen in de BRP?'

Doel van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek is tweeledig. Enerzijds zijn wij voornemens om samen met gemeenten een kader te ontwikkelen dat aangeeft wat burgers in een dergelijke situatie van de gemeente mogen verwachten. Daartoe verzamelen we 'best practices' hoe om te gaan met dit soort situaties. Anderzijds brengen we in kaart welke (juridische) problemen gemeenteambtenaren ervaren bij het zoeken naar maatwerkoplossingen voor burgers met geen duidelijke vaste woon- of verblijfplaats. Ons onderzoek richt zich op alle - bij Bureau Nationale ombudsman aangesloten - gemeenten.

Wij streven er naar het onderzoek eind van de zomer 2016 af te ronden.

Ons nummer

2016.02030

3

Vragen aan u

Om goed in kaart te kunnen brengen wat de (on)mogelijkheden met betrekking tot inschrijving in de BRP zijn, verzoek ik u de volgende vragen te beantwoorden.

- Welke knelpunten ziet u als het gaat om het inschrijven in de BRP bij personen zoals hiervoor beschreven?
- Hoe gaat u met deze knelpunten om?
- Welke verbeteringen ziet u voor in de toekomst?
- En wat is nodig om die verbeteringen te realiseren?

Uw antwoorden zien wij graag uiterlijk **15 april 2016** tegemoet.

Gesprek

Met een aantal gemeenten willen wij, na ontvangst van de antwoorden, nader in gesprek gaan over de bovengenoemde problematiek en de mogelijke oplossingen. Wilt u graag deelnemen aan zo'n gesprek dan bent u van harte welkom. U kunt zich aanmelden bij XX, projectondersteuning.

Persbericht

Donderdag 25 februari 2016, wordt het persbericht gepubliceerd. Het staat dan op onze [website](#).

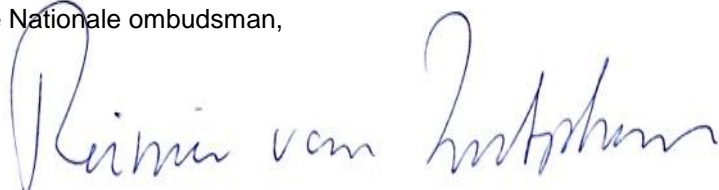
Afschrift

Een afschrift van deze brief zend ik tevens naar de gemeentelijke ombudsmannen van Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Groningen, naar de VNG en naar de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

Nog vragen?

Heeft u nog vragen over deze brief neem dan contact op met XX

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen